

ლიტერატურა ხელობა

ხაშურის მუნიციპალიტეტის გაზეთი „ხაშურის მოამბის“ დამატება
№11, 29 დეკემბერი, 2021 წელი

გზავნილი სამყაროს ...

ჩემო ძირიფასებო, დამდეგ ახალ წელს ჯანმრთელობას, გამოტლიანებას, სრულიად საქართველოს ამერიმიერ ულევ სიკეთეს, ღვთის რწმენას, მარად ქართული ლირსების დაბრუნებას გისურვებთ! საუკუნეების წინ ჩვენ ვიყავით პირველი მარადიულ „შესაქმეში“. ვთხოვ სამყაროს, შეგვაძლების „ლაშარის გორჩი შედგომა!“, „სიყვარული ალგვამალლებს, ვით უჟვანი ამას უდერენ“, „ვინც მოყვარესა არ ეძებს, იგი თავისა მტერა!“ გვარავდეთ ღმერთი, ქართველობის უკელა ადამიანო. გვარავდეთ ღმერთი, ქართველობის უკელა ადამიანო.

ზეინაბ ხმიადაშვილი

ჩემი მამულის მოყვარულსა ვერცხლის ჩხრიალით გაპოროტებულ ადამიანებს მსურს შემოვუძახო: – ნუ დამძიმებთ წუთისოფლის ცოდვისგან სულს, ნუ დაუშვებთ სანაცებელ შეცდომებს. პოროტება სიკეთეს ვერ გადასწონის...

დამეჭირისუფლეს, მსურს, უცურებთ სამყაროს შემოვუძახო: უცურებთ სამყაროს შემოვუძახოს. წერილის წერილით გაპოროტებულ ადამიანებს მსურს შემოვუძახო: უცურებთ სიკეთეს ვერ გადასწონის... უცურა ცენგირაშვილი-ქვრივიშვილი

ჩემო ცის თვალო

ჩემო ცის თვალო, კარიბჭევ კოსმოსის, როგორ მომინდა, დაგანახო ჩემი თვალით ნამზირალი ჩვენი სამყოფელი, ისე, როგორც ბავშვობისას.

ჩემო ცის თვალო, ცისთვალო და სარკმელო ყველა განცდისა, სიხარულისა და წუხილისა, როგორ მინდა ჩემგან დანახული, შენს თვალებში ასახული გადასტყორცნო ასტრალს, ზესკნელს, ზენას... დაინახო და გადასცე იქ, იმ სამყოფელში იმ სამყაროს მარადიულობას.

ვხსნი ჩემი სულის კარს, ვხსნი ყველა განცდას, სიხარულიდან წუხილამდე, სიყვარულიდან სიძულვილამდე, იმედიდან უიმედობამდე და ასე, განუსაზღვრელ გრძნობათა მთელს კასკადს, და გავალებ, გთხოვ, იმ ბავშვობის ხათრით, იმ სიწმინდისა და სიაღალის ხათრით, როდესაც გახსნილად ვსაუბრობდით მე და შენ, გთხოვ, დაინახო, გაიგონო და გადასცე ზესკნელს, რათა უთვალავ სიხარულად, ბედნიერებად და სიყვარულად გარდაქცეული, ჩაჰვინოს ისევ შენს უკიდეგანო თვალებში და ერთ დღეს, სრულიად არაფრისგან გამორჩეულ დღეს, გახსნა შენი ცისთვალი, შენი ცის თაღი და დამიბრუნო უკეთესი... ამას გთხოვ, სამყაროვ...

ხათუნა ჩიტაძე

ურთმანეთის სიყვარულით ჩანათუბული, განათუბულ ქარიცველებს, როგორ უდაბათს, ისტორიას, მტრადნაკიდებულ ქვეყანას როგორ უძველის, შურით დავავადებულ მინდა! უნერგიას, მთელ სიყვარულს უბრალებს, სუთი სამყარო უნერგიას, მთელ სიყვარულს ჩემ ნიღლ დადგებით უნერგიას, მთელ სიყვარულს გამყაროვ! გვისამცელე!

მულნარაზელიძე

დედა-სამყაროს ბინადარი კაცობრიობა ბიოლოგიურ ომში იმყოფება!!! როდის დაინტე სამყაროს ათვლა? – ეს იცის მხოლოდ ზე-გონის არსმა, რომელიც ამბობს: „ვიყავი, ვარ და ვიქები რომელ...“ ამ სამყაროის სასრულ-საწყისის... უკუნისამდე, უკულისა მპყრობელ!!! მე არას ვეუბნები ყოველიცე არაღვთიურს! ანომალიურს!

ვინატრებ, თავისუფლება არ გამოირჩება, მეგობრობაში, ქვეუბლების სიყვარულს – ფარისულებაში! ზოგი ელისაშვილი

უოველდღიური გზავნილი სამყაროში უდიდესი მადლიერების განცდა, გვაცებებს... უოველი ახალი სიცოცხლის გამოუთქმელი სიხარულით გამონცვებს ავყვეთ... ახალი დღე ახალ სიკეთეს უნდა მივუძღვნათ, ახალ ხვალე მეომედება, მიუხედავად ყველაფრისა... იმედიანი და უკეთესი ახალი წელი მინდა ვუსურვო ჩემს ქვეყანას, ჩემს უფლის წყალობა და იმედი მუდმივად იყოს ჩვენი მეგზური. გილოცავთ დამდეგს!

ნატოლონიკიშვილი

მაკო მაჭარაშვილი

ღ ე ბ ი უ ც ა

ბაგრატ გოცირიძე – ჩვენი თანამოქალაქე პროფესიით პოლიტ-ეკონომისტია. ჩემი, როგორც სკოლის დირექტორის ფავორიტი იყო, ყოველთვის პასუხისმგებობით, სანიმუშო სწავლითა და ურთიერთობებით გამორჩეული.

ბოლო წლებში მასში პოეზიაში იფეთქა და ისეთი გრძნობით საკუთხევები შეაქმნევინა, გულგრილს არავის დატოვებს.

ბედნიერი იყოს, ჩემო ბაგრატ, შენი შემოსვლა ჩვენი ქალაქის ლიტერატურულ ცხოვრებაში.

მურად მთვარელიძე

თეატრალური საქართველო

საქართველოს შეღამების ფერს, როს დაუშვებს მწუხარი ფარდას ძირს და თეატრში მოთამაშე ერს ცა ტაშს გვიკრავს, შეძახილით: „ლირს“... სანამ სცენის შეეჩევა მტკერს, ვარჯიშობს და როლებს როლით ბრდლვნის. არ დაეძებს მოყვარეს, თუ მტერს, ეს სცენარი ერს საშინლად ღლის!.. ტრაგედია შეუთავსეთ მღვდელს, მომღერლობა დაავალეთ ვირს! ბრძენის ქუდი ჩამოაცვით შტერს, რომ დაგვმოძღვროს: „ისტორია ძირს!“ ვარიეტეც ამ სცენარში დევს, ცოტაც კიდევ, – მოგვაგონებს ცირკა! კიკილაც რომ შევაჭამოთ დევს, მაშინ, დრამა, ხომ მიაღწევს პიკს?! პანტომიმაც წარვუდგინოთ მრევლს, გვერდით, ვითომ გმირი, კომბალს თლის. განწირული საქართველო ხელს მოწვეული სტუმარივით შლის... – ტაში, ტაში მივაგებოთ ერს! – რეჟისორი ცრემლებს ღვარად ყრის, სიცილისგან ხელზე ირტყამს ხელს, დამცინავად გააძახის: „ბის!“ დაეკარგა მოთამაშე ერს დასაწყისი ჭეშმარიტი გზის! იქნებ მაინც, შევევედროთ ღმერთს, გზა გვიჩვენოს და ნათელი მზის!..

* * *

ლედვითა გადახსნა ტუჩები, კოცნა სიმწიფის ფერშია, ყურძენს დაეტყო ალტერი, სხივთ თრობა ყოველ წვეთშია. ვამლის ხის მწიფე ნაყოფს ხომ, გაღვიძებული მზე ქვია, საცე ქალური სურნელით, ეს შემოდგომა გვერცია! თანდათან, უკვე ეტყობა მომავალ ფერებს მოწყენა, ფოთლებს – სიბერის ძახილი, სხვა სამყაროდან მოწვევა. მათი სიკვდილით ჩემში ხომ, ფიქრები გონში მოწყდება, მინას დაფენილ ფოთლებში უსასრულობა მოწმდება... რა მიხარიდეს, არ ვიცი, – ქალის სურნელით სიკვდილი, თუ გაზაფხულის მოსვლა და ახალი გრძნობის კივილი? ამ ორი განცდის ბრძოლა და მარადიული ჭიდილი... რითი შევავსო ეს სული, – გრძნობით სიგიურის ჩივილი!*

* * *

ვიხსნი ვენებს, სისხლში ვნებებს ვანებივრებ. დახსნილ ძარღვებს და სისხლს ნაღველს ვაღვრევინებ. წითელ ფერებს, სულს ნაფერებს ვაფერ-ღვინებ. ფიქრს, მოვრალ დროში, გრძნობის ტბორში, ვარნყვევინებ! მელულება, მეხუჭება, – დამყოლია... ბინდი დეგბა, მოდის ნება... რა მქონია?

რაღაც წამის, ბოლო უამის აკორდია, ციდან მოთქვამს სინამდვილის აგონია! გაცლა ცდა, არდაცდა სიმარტოვის. რა ძალაა, ან განცდა მიზნად ყოფინის!.. თუ სხვის დაცდა დროს გადაცდა, ის არ მოდის... არ დაცალდა, გარდაცვალდა წამი ყოვლის!

ნომრის სცენისტი

ნანა კვაშილავა – პროფესიით რუსული ენისა და ლიტერატურის სპეციალისტი, ორი პოეტური კრებულის ავტორი გახლავთ. მისი ლექსები ბავშვობის მოგონებებით ფაქტიზი, ადამიანური გრძნობებით, სიყვარულითა და სამშობლოზე ფიქრით არის სავსე.

შორეულ ემიგრაციაში გატარებულმა წლებმა კიდევ უფრო გაუღვივა სიყვარული მშობლიური ზუგდიდისადმი, ლტოლვა სამშობლოსადმი.

ვულოცავთ ქ-ნ, ნანას საქართველოს მნერალთა კავშირის რიგბში გაწევრიანებას და გთავაზობთ მის ლექსებს.

ფიქრი

სულ ფორიაქობს, არ ისვენებს, – თოთო ბავშვივით ჭირვეული, შემოგატარებს ქარვის ველებს, გაუმკლავდები ჭირს ეული. თუ სიყვარულით ანანავებ, ფიქრს დაუყვავებ, თან, ალერსით, გამოაცურებს წყნარად ნავებს ღამის ზღაპრიდან „ათას ერთი“... და დაგიხატავს ლამაზ ღიმილს – მთვარეს, ჩავარდნილს სახის წყალში... ფიქრო, სტუმარო სულის მღვიმის, მადლობა, რომ აქ ჩამისახლდი!

* * *

სხვა მოლოდინით, სხვა მონატრებით ჰყვება ზამთარი ძველ ისტორიას, ციდან დაეშვენენ არგონავტები იქ, სადაც მინა ზეცის ტოლია... სადაც იფრქვევა თოვლის სურნელი, თითქოსდა იქვე პურის თონეა, სადაც სასწაულს მუდამ სულ ელი და ლექსი თეთრი ეპისტოლეა... ფიფქის ყვავილებს ათოვს ნატერებად, მინდორს, გადაშლილს თოვლის ედემად, ციდან დაეშვენენ არგონავტები და მითებიდან მოჰკრის მედეა...

* * *

მოდი და თოვლი დამანათლე, თოვლით ამივსე კარ-მიდამო, კრძალვით მომართვი ამანათი, არ თქვა: რა თოვლზე ახირდაო! გინდა გამხადე დახლიდარი, გინდა დამადგი თოვლის მიტრა, სამყარო თეთრი სახლი არის, რომ მოჩანს ჩემი ორბიტიდან... თოვლს ეზიდება ბედის ამწე, თოვლს ჩავატანე გემო, მადა, რომ მერე გული ალარ დამწყდეს, თუ უცებ ხელში შემომადნა...

მომენდე

მომენდე! – მითხრა და გავყევი, ქარმა მაფარფატა, მატარა, რყევით გააშემლა არყები, ჩემგან რა უნდოდა, ნეტავ რა?.. მომენდე! – დავფიქრდი და...ვენდე! ცრემლს ვითვლი, წვიმების ნაბოძარს, ზამთარს ვეამბორე ცივ ხელზე, ზეციურ და სპეტაკ ამორძალს. დამმარხავს თოვლში ეს სიუხვა ფიფქების, სევდა რომ მოდენის, დერფასო, არ მითხრა – მომენდე! მე უკვე ვიცი, რაც მომელის...

მესტუმრე ლექსიდან

თუ ვეღარ ბრუნდები, გზა ზვავმა ჩახერგა, ნისლებმა წაშალეს მზის სახე მცინარი, შენ მაინც რამეფრად წამოდი, იარე! სადაც გულს იპოვი, სამოთხეც იქ არის. სტუმრისთვის ღიაა გული და საფარი – სავსეა ღოქი და სურვილის ფიალა, გზას ვეღარ იკვალავს სიმშვიდის მაყარიც, ჩემთან რომ უშენოდ კვლავ დაიგვიანა... მესტუმრე... და ვფიცავ, შევმატო ხალის ამ ღლებს... ამ ღლიდის, ლოდივით ვერ ვზიდავ – იყავი ის, ვინც ხარ, არც ჩემი, არც სხვისი, მესტუმრე, გადმოდი პირდაპირ ლექსიდან... ვეჩვევით რასაც...

ცხოვრების თეატრი

გახუნებულა ოცნების ტილო, გარდასულ დღეთა სევდას შევნატრი, ო, იქნებ ვინმემ, ვით ბურატინომ აღმოაჩინოს ჩემში თეატრი... სად მოგონებებს აყრია მტვერი, მწარე წამები ღიმილით ვლიე, დრო, ვით ასანთის დამწვარი ღერი გაანათებს და მიბრუნებს იერს. ეს გახსენება საკუთარ თავის, ეს აღმოჩენა ფარულის, დიდის – როცა ცხოვრება კარგით თუ ავით, ერთ გაღიმებად, ერთ ცრემლად... გილირს...

* * *
სულო, ცაში გიყვარს ნავარდი და ბაძავ ფრენაში არწივებს, თუ ეკალ-ბარდებში ჩავარდი, ქარებმა გლეწეს და გარნიერს... თუ თავი ვერაფრით ალალე, სიტყვებს აქ განძივით მოზიდავ, აქვეა კალამი, ქაღალდი, ავფრინდეთ საწერი ზოლიდან...

შირვინთლივი

შირვინთლივი

***
მამი, შენი სინდისი ნაპატივით მოვიხურე მსრებზე, თავს დაცულად ვგრძნობ.

***
შეშინებული ბავშვივით შევეფარე საკუთარ ჩრდილს და მხოლოდ მაშინ გამოვედი, როცა სინათლე სხეულში კი არა, სულში ჩამელვარა.

***
მადლიერება ის სავიზიტო ბარათია, რომელიც სამოთხის კართან მიგიყვანს.

***
სიკვდილი ყველაფერს ანადგურებს, სიყვარულის გარდა.

***
სანამ დიდ შარაზე გახვალ, ჯერ ოღონიშოლო ბილიკები უნდა დალაშქრო.

***

სამოსი შინაგან სამყაროს ამზეურებს.

***

თუ სამყაროს არ მიაყურადე, მრავალი პასუხაუცემელი კითხვა დაგრჩება.

***

იდუმალი სამყაროს გასალები მხოლოდ ღმერთს აქვს, მიენდე მას და კარიც გაიღება.

***

ადამიანის სულისა და გონების ჭურჭელს მხოლოდ ღვთის თვალი სწოდება.

***

პირქუშიაო სამყარო, – ვინ თქვა? მთავარია, შენ როგორ ხედავ მას.

***

სათითეში დავაბუდე ჰერი, გაუღენთილი დედის თითის სურნელით.

***

ვინც ბევრს ლაპარაკობს, შეცდომასაც ბევრს უშვებს.

***

ლოცვით ჩააქრე შენს გულში ხანძრები და ქარიშხლები, მიწისძვრა რომ არ მოჰყვეს.

***

ადამიანო, ეს სამყარო შენთვის შეიქმნა,
მადლიერება გამოხატე ყოველ ცისმარე
და გაიაზრე სიტყვის ძალა, მისი რაობა, თორემ გახდები
მიწის მტვერი, არარაობა.

***

ბედნიერების მოსურნეს ზომიერება სჭირდება,
დილით გულწრფელი ლოცვები სულში მზესავით ბრნყინდება
და გაღებული სიკეთით ხელახლა მადლით ივსება.

***

თვალი მუდამ სინათლეს ეძებს, გონება – ჭეშმარიტებას,
გული – გულს, ხელები – სითბოს.

***

ბედი მხოლოდ ბედის მაძიებელს ულიმის.

***

ნყალმცენარე ვარ შეყუული ზღვის ჩექრალებში, არა მსურს მალლა, ზედაპირზე
ამოვტივტივდე.

***

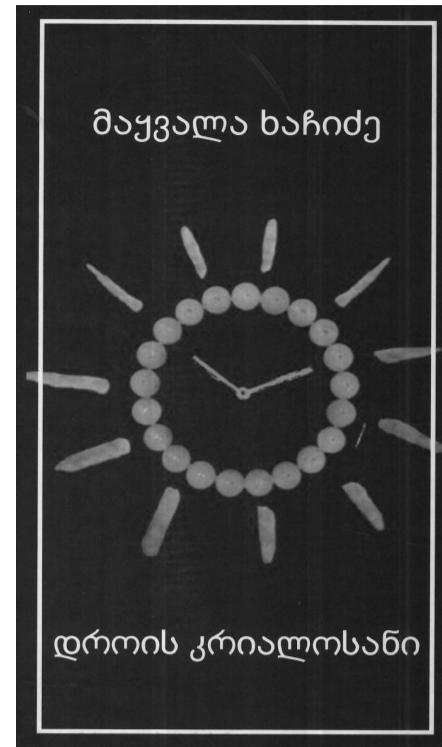
მე სიმარტოვის შემეშინდა და გულის კარზე მოგიკაუნე, საუბედუროდ, შინ არ
დამხვდი.

***

ჩემი დაღლილი გული შენს ხელისგულზე
ჩამოვასვენე და ახლა განაჩენს ველი.

მაყვალა ხაჩიძე

მაყვალა ხაჩიძის
„დროის კრიალოსანი”

მოლისფერ ფონზე ქარვისფერი კრიალოსნის მზე-საათიადასვენებული... წიგნს ფრთხილად ვშლი... ავტორის მესამე თვალის ლინზით დაშლილ ფერებში ვმოგზაურობ, ვკითხულობ და ვგრძნობ, როგორ ფრთხილად დააბიჯებს იგი ხაზიდან ხაზში, სტრიქონიდან სტრიქონში, გულიდან სულში... სატირამოსხმული ლირიკის ტკივილგამძლე სხეული ნატყვარ მკერდს სიყვარულის ფთილებით ფარავს; ახალბედასავით, გაცნობისა და განაჩენის მოლოდინშია...

„დაბორიალებ ჩემი სულის ლაპირინთებში და ვეძებ გარე სამყაროში გასასვლელ ბილიკს“...

„მოფიცქულია ჩემი გაყინული გული, ე მანდ ფეხი არ დაგისხლტეთ!“

„ლველფში გახვეული ლადარივით მწვავს ახალგაზრდობის მონატრება და

ვგრძნობ, როგორ მოკლდება ჩემს ხელისგულზე ბედისწერის ხაზი“.

„მამულს ვერასოდეს ვუმკურნალე, მე მხოლოდ მტკიოდა“. – ეს სტრიქონები იმ მრავლისმთქმელი მარგინალიერიდან გახლავთ, რომელიც მაყვალა ხაჩიძის სავიზიტო ბარათია ღორღიანი სანგრების გადასალახად...

არის ლექსები, – ცხოვრების ნაკვალევზე ამოსული იები, თუ ზამთრის მოახლოების შიშით გატრუნული ქრიზანთემათა ფერები... პროზად ქცეული ცხოვრებისეული შტრიხები, თუ ცრემლნარევი მოგონებები მათი, ვინც მხოლოდ ფიზიკურად დაგვშორდნენ... ხსოვნის გვირგვინებს სტრიქონებით ქსოვს და მარადიული ცეცხლის კოცონთან, სულიერი კავშირის რგოლში, ისევ მათთან გვაბრუნებს...

ჩვენს თვალნინ აბსტრაქცია განიცადა სიყვარულმა... მოძრაობს, ნაინლდება, ხილულია და ხელშესახები... და, იქნებ, მარაგის ამონურვის შიშით, ყველგან, ყველაფერში თვითონ დაეძებს სიყვარულსა და სითბოს. და დადის ასე, სიყვარულისა და სიმშეიდის თავშესაფრის მუდმივ ძიებაში, თავმდაბლობით ამაღლებული ჩვენი პატარა ხაშურ-ქალაქის მემატიანე... სწორედ ამიტომ წერს „ხმადაბლა“, ფრთხილად, მოზომილად...

ჩვენ გვყავს მაყვალა ხაჩიძე – განუმეორებელი ხმით, ხელნერით. მოლისფერ ფონზე ქარვისფერი კრიალოსნის მზე-საათია დასვენებული... ისარი მისი შინაგანი მდგომარეობის მაჩვენებელია...

კლარა გელაშვილი

* * *

„დროის კრიალოსანი“ მაყვალა ხაჩიძის ახალი წიგნია, რომელიც მოიცავს მწერლის ბოლო წლების შემოქმედებას.

წიგნის შინაარსი მრავალფეროვანია: პოეზია, პროზა, გულისთქმანი, მარგინალიერი, რომლის გაცნობის შემდეგ, მკითხველს მრავალი საინტერესო დასკვნის გამოტანა მოუწევს. აქ გადმოცემული განცდები უცხო არ არის ადამიანისთვის, მასში მეაფიოდ იკვეთება თანამედროვე ადამიანის ფასეულობები. მწერალი ფიქრობს, აკვირდება სამყაროს არა მარტო თავისთვის, მისი „მე“ცხოვრების და სხვათა შეცნობის გზაცაა, ყოფნის თუ არ ყოფნის სევდა, ბუნების ძალა და ჰარმონია.

ვულოცავ ჩემს შესანიშნავ მეგობარს, მაყვალა ხაჩიძეს – უურნალისტსა და მწერალს ახალი წიგნის დაბადებას.

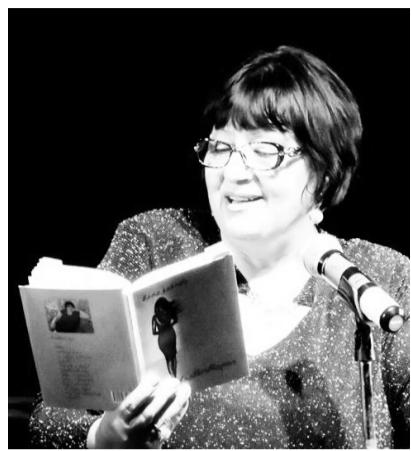
შოთა დარბუაშვილი

მნიშვნელოვანი წარმატება!

შოთა რუსთაველის ეროვნულმა სამეცნიერო ფონდმა გამარჯვებულად ცნო ქვიშხეთის დიმიტრი ყიფიანის სახლ-მუზეუმის ფონდების მცველის, ფილოლოგიის დოქტორის კლარა გელაშვილის მიერ საკონკურსოდ წარდგენილი პროექტი „ყიფიანები და განათლება“. პროექტის მასპინძელი ორგანიზაცია ხაშურის სამუზეუმო გაერთიანება, მენტორი – მურად მთარელიძე, პოეტი, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი.

ვულოცავთ ხაშურის მუნიციპალიტეტის სამუზეუმო გაერთიანებას და მის ნიჭიერ, ბევრი ადამიანური ღირსებით დაჯილდოებულ თანამშრომელს, პოეტ ქალბატონს, კლარა გელაშვილს ამ დიდ წარმატებას!

ლიტერატურული ხაზის განვითარება

მაია კახიძე – ესტრადის მსახიობი, უურნალისტი, მწერალი, ათი წიგნის ავტორი, წლების განმავლობაში მისთვის ჩვეული მუხტითა და უშუალობით არაერთი სალამოს, კონცერტისა თუ ლონისძიების წამყვანი.

„ასავალ-დასავალში“ მის მიერ დაარსებული რუპრიკა „კრიმინალური უურნალისტიკა“. მრავალფეროვანია მისი კრებულების თემატიკაც.

გაზეთი ლიტერატურული ხაშური“ ქ-ნ მაიას ულოცავს საიუბილეო თარიღს და მის ლექსებთან ერთად, გთავაზობთ ნაწყვეტს მისი უურნალისტური მოგონებებიდან.

რაც არასოდეს მითქვამს

ამაყი ვარ, უურნალისტთა და მწერალთა კავშირის წევრი რომ ვარ, ათი წიგნის ავტორი. ყველა წიგნი შვილივით მიყვარს. გულს მითბობს ჯილდოებიც, თუმცა, ჩემთვის ჯილდო ჩემი პროფესიების განსაკუთრებული სიყვარულია. მღელვარებით დავწერე ჩემი ერთ-ერთი წიგნიც – „რაც არასოდეს მითქვამს“. ამ წიგნში ის უურნალისტური მოგონებები შევიდა, რაც ჯერ კიდევ მასხოვდა და არ მინდოდა დაკარგულიყო...

15-16 წლის გოგო კინოპერატორიაზე ვოკნებობდი, მერე არქეოლოგობაზე, მაგრამ მამამ გადამაფიქრებინა, – გოგო ფიზიკურად ამას ვერ შეძლებსო.

ჩემი ქვეყნის მთავრობა ყოველთვის მაღალი მთა მინდოდა ყოფილიყო. რატომ და... მაღალი მთიდან სუფთა ჰაერი უბერავს. პოდა, რაც უფრო მაღალი მთა იქნება სახელმწიფო, მით კარგად ჩავისუნთქავთ და ამოვისუნთქავთ.

ყველა უურნალისტს უამრავი მოგონება აქვს, ცუდი უფრო მეტი, თუმცა, ბევრი კარგიც და ჭკუის სასწავლებელიც. პირადად მე, ისეთ ადამიანებს შევხვედრივარ, ბევრი რომ ვისწავლე მათგან.

ჩემს უურნალისტურ ცხოვრებაში არაერთი მძიმე დღე იყო. ყველაზე მძიმე კი – როდესაც ორი დღის განმავალობაში ათ სიკვდილმისჯილს შევხვდი ორთაჭალის ციხეში. მერე კარგა ხანს ვიყავი ავად, არაფრის ძალ-ლონე არ მქონდა. რაც შევძელი იმ დღეს, ნამდვილად გავაკეთე. ჩემს წინ ისხდნენ უკან ხელბორკილანები და ჩემი თხოვნით, წინა მხრიდან შევაკვრევინე, რომ ყავაც დაელიათ და სიგარეტიც მოეწიათ, ჩემთვის უმძიმესი მათი თვალები იყო, ხმა, ინტონაცია... გავეცანი მათ საქმეებს და რაღაც პერიოდის შემდეგ, ერთს, კალანდია იყო გვარად, შეუცვალეს განაჩენი, ორიოდე თვეში კი, როდესაც სიკვდილმისჯილები ყოველ წამს დახვრეტას ელოდნენ, საერთოდ გაუქმდა ეს, სასჯელის უმაღლესი ზომა.

იმ საქართველოში ციხის ხელმძღვანელებისგან არასოდეს შემქმნია პრობლემა მუშაობის პროცესში, ხელს მიწყობდნენ, სხვა საქართველო იყო, ნამდვილად...

მერე და მერე ბევრი რამ შეიცვალა...

მახსოვეს, ჯაბა იოსელიანთან ციხის საავადმყოფოში როგორ მოვახერხე შესვლა. ვისაუბრეთ, ფოტოც მაქვს. მალევე ისეთი ალყა შემომარტყა უამრავმა „პალსტუხიანმა...“ „ამზიეს“ და ციმციმ წამიყვანეს ერთ დიდ კაბინეტში, ჩამართვევინეს დიქტოფონი და ბოლომდე მოუსმინეს ჩანაწერს. არც არაფრი იყო ისეთი, ახალ წელზე და მსუბუქ თემებზე ვსაუბრობდით, მაგრამ „პალსტუხიანმა“ ის არ იცოდნენ, დიქტოფონის გარეშე რაზე ვისაუბრეთ და რა გამიმიხილა ჯაბამ. ბოლოს, დამიბრუნეს ჩემი მარჩენალი „პანასონიკი“ და ვერაფერი რომ ვერ მინახეს ხელჩასაჭიდი, უხასიათოდ გამომაცილეს. მხოლოდ ის უკვირდათ – როგორ, რანაირად შემოალწიე „რესბალნიცაშიო.“

არც მაშინ შემშინებია! (დღეს კი მეშინია...)

შემდეგ იყო და ქუთაისის ციხის უფროსის მოადგილეზე, ბადრი დეისაძეზე დავბეჭდე დიდი სტატია და თბილისში გამომცემლობაში მომივარდა, იარალი დამადო, გიორგი აბდალაძეს ფოტოპარატი ჩამოგლიჯა, ვანო პავლიაშვილსაც მოკვლით დაემუქრა. მოკლედ, ამაზე ბევრი დავწერე და, მადლობა ღმერთს, ვერ მოგვერია. მერე კი ცოლთან ერთად მოკლეს (როგორც ვიცი, ანამებდა პატიმრებს. იქნებ შურისძიების გამოც მოხდა ეს ფაქტი, ვერ გეტყვით...).

ერთხელ, გაზეთ „ასავალ-დასავალში“ სხვა რედაქტორის რედაქტორი მოვარდა დაცვის ორი წევრით და ავტომატით. ისინიც გავისტუმრე რედაქტორის კარზე აწებებულმა. მერე ერთი კვირა ხმა არ მქონდა, ისეთი მღელვარება გადავიტანე და რედაქტორამდე მაინც არ მივუშვი.

გორი გამახსენდა, „მხედრიონელებს“ რომ გადავუდექი: – მე მესროლეთ-მეტქი! მომღერალ მეგობარს მიკლავდნენ, მანქანით ვიყავით, გაგვაჩერეს და... მადლობა უფალს, გადავრჩით. ჩემი მანდილი ყოველთვის ჩემი ენა იყო და არის, რა თქმა უნდა. მაგრამ წლები... წლები...

ჭიათურაში კონცერტის შემდეგ ადგილობრივი „ტიპები“ დაგვხვდნენ

თეატრთან და თანხა მოგვთხოვეს. პოლიციამ – სასწრაფოდ წადით აქედან, ვერაფერს გიშველითო. ოთხმა ადამიანმა როგორლაც გამოვასწარით, მაგრამ მთელი გზა, ლამე იყო და, სულ მეგონა, უკან მოგვდევდნენ...

ცხონებულ რობერტ ბარძიმაშვილს კრწანისში, შევარდნაძის გვერდით ჰქონდა აგარაკი. პოდა, შემაპარა. ავცოცდი მანსარდაზე, ფორთხვით ვიარე სულ და მუხლებგადატყაულმა ფოტოები მაინც გადავიდე. ბოლოს, რობერტმა მანქანის უკანა სავარძელზე განვლილი გამომიყვანა იმ ზონიდან. არადა, მართლა არ ვიცოდი, იქვე, ზემოთ, მთაზე, სნაიპერები ჰყოლიათ თურმე. გადავრჩი, ვერ შემამჩნიერ ფორთხვის დროს. მერე, მასალა და ფოტოები რომ დავბეჭდე, ვინ მოხსნეს და ვინ არა, არ ვიცი.

ერთ გაზაფხულზე, პირდაპირ რედაქტორიში, ვიღაც უცნობმა უცნობი აირიც შემაფრენია სახეში. ათი დღე სად ვიყავი, არ მახსოვს. მერე იყო და თავსაც დამესხნენ, საქმეც აღიძრა, მაგრამ არავის არავინ უპოვია... სამაგიეროდ, მე ვიპოვე დიაგნოზები!

...უკ, შევცვედრივარ 10 თვის შვილის მკვლელ დედას, სამი ქმრის მკვლელსაც, თანაკურსელსაც, რუსთავის კოლონიაში, მთელი ლამე შემთხვევის ადგილზეც ვყოფილვარ და მიმუშავია პოლიციელების მხარდამხარ, როგორც შემძლებია, ადამიანებს დავხმარებივარ კიდეც.

სამართლიან მოსამართლესაც ვიცნობდი, ჯავახია იყო გვარად... ჩემს წინ ატირებული გენერალური პროკურორიც მინახავს. ლირსეული პოლიციელებიც შემხვედრიან: შსს მინისტრები შოთა გორგოძე და რომან გვენცაძე, გენერალური პროკურორი ვასტანგ რაზმაძე, ელგუჯა ჯამბურია, თემურ ანჯაფარიძე, ნუგზარ ლამაბაშიძე... სამხედრო უწყებებიდან – გენერალი გუჯარ უურაშვილი და დღევანდელ მედიაში ყველაზე უშიშარი სამხედრო უურნალისტი ქალი ზაირა მიქატაძე...

ვინ მოთვლის, კიდევ რამდენი რამ მინახავს ათეული წლების გამავლებაში...

უამრავი ამბავი შემიძლია გავიხსენო და ეს დაუსრულებელი იქნება.

ნუ გეშინიათ სიყვარულის! გვიყვარდეს ერთმანეთი, დავინდოთ და ნუ გავინირავთ ერთმანეთი...

კუძლვნი გარდაცვლილ პოეტებს

რაღაცნაირი დღე გათენდა, ფერნაცვალი, ტიციანივით, ლუბლებზე სხედან სერაფიმიძი, ხან მეტირება, ხან ვლოცულობ, ხანაც ვიცინი,

წვიმის და სხეულზე წრიალებენ წვიმის თითები...

რაღაცნაირი ცაა ახლა, უფერული, დარდივით თითქოს, და მუხლშეკრული დაბალახობს გარეთ ზამთარი.

ნისლებს აცმევნ თოვლისფერ ქიტონს და დაფერფლილი კვენესის ახლა ღამით ღადარი.

იქ, იმიერში, იმ სოფელში, ვერცხლისფერი ღრუბლების იქეთ, შეკრებილან ლომგულები,

ნალი კაცები,

გადმოგვყურებენ სიყვარულით

აქ, სააქაოს:

გოგლა და გალა, მირზა და ლადო... რომელი ერთი?

თავად უფალი, თბილი თვალებით...

სხვა სინათლეში, სხვა ამინდში,

სხვა საუფლოში,

პო, ყველაფერზე მეტია ღმერთი და, იმიტომაც, წვიმის ხოლმე ასე...

ცრემლი წვიმის ბევრი, მონატრება, ზურგის ქარები...

რაღაცნაირი დღე გათენდა,

ფერნაცვალი, ტიციანივით...

მათ შესანდობარს სულთა შაბათს

იტყვის ლაზარე,

მზეც გამოჩენ